

siary matek, natomiast zastosowanie 6% ekstrudowanych nasion odmiany Szafir w suchej masie dawki poprawiło wskaźniki odchowu i stanu zdrowia cieląt, zwłaszcza pochodzących od matek żywionych analogicznie.

Następnie Pan mgr Kamil Wydra, także z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, zaprezentował wyniki badań pt. „Wysokotłuszczowe komponenty mieszanek paszowych dla kurcząt rzeźnych a skład chemiczny mięśni”. Celem przeprowadzonych badań było określenie wpływu dodatku trzech wysokotłuszczowych surowców paszowych, jak: nasiona lnu, Inianki oraz żywicy *Boswellia serrata* do mieszanek paszowych dla kurcząt, na skład chemiczny mięśni piersiowych i udowych. Podsumowując, zastosowanie w mieszance wysokotłuszczowych komponentów paszowych wpłynęło na zwiększenie procentowego udziału mięśni ogółem w tuszce kurcząt. Ponadto badane dodatki zwiększyły udział NNKT (kwas oleinowy i linolowy) w puli kwasów tłuszczowych mięśni udowych. W mięśniach piersiowych i udowych kurcząt doświadczalnych obserwowano poprawienie stosunku kwasów tłuszczowych *n-6/n-3* oraz indeksu trombogennego.

Ostatnim prelegentem Forum był Pan mgr Mateusz Makarski z firmy Skotan, który omówił wpływ dodatku drożdży *Yarrowia lipolytica* na wyniki odchowu cieląt. W słowie wstępnym prelegent wyjaśnił genezę powstawania drożdży, które mogą wykorzystywać produkty uboczne przemysłu rolno-spożywczego. W podkładach hodowlanych do produkcji drożdży może być na przykład wykorzystany glicerol. Wyniki badań wskazują, że dodatek do paszy dla cieląt 30 g drożdży korzystnie

wpływa na masę ciała i przyrosty, powoduje zwiększenie obwodu klatki piersiowej, zmniejszenie częstotliwości występowania biegunek i zapalenia płuc oraz zwiększenie ogólnej liczby bakterii i pierwotniaków w płynie żwacza u badanych zwierząt.

Na Forum zaprezentowano także wyniki badań w formie posterów. Zespół naukowców z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zaprezentował 3 prace: „Nasiona i wyciągi wodne z *Lycium chinense*”; „Wpływ mikroizowanych nasion roślin oleistych w mieszankach dla drobiu na skład kwasów tłuszczowych mięśni”; „Wpływ mieszanki ziołowej w dawkach dla bydła na wskaźniki odchowu i strawność składników pokarmowych”. Zespół badawczy z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie również przedstawił trzy prace: „Charakterystyka owoców mniej znanych roślin sadowniczych jako potencjalne źródło substancji biologicznie czynnych w żywieniu zwierząt”; „Plonowanie roślin uprawnych po zastosowaniu mączki mięsno-kostnej”; „Mączka mięsno-kostna źródłem azotu i fosforu dla roślin uprawnych”.

Zakończenie Forum było okazją do podziękowań wszystkim prelegentom, dyskutantom i organizatorom oraz sponsorom, bez których to wydarzenie nie mogłoby się odbyć. Profesor Roman Niżnikowski w podsumowaniu podkreślił ważną rolę Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN w realizacji tego interdyscyplinarnego przedsięwzięcia oraz podziękował za wsparcie finansowe firmom Adifeed, ZWD Molec oraz Wipasz.

XV Forum Zootechniczno- -Weterynaryjne w Poznaniu

Zbigniew Sobek, Jolanta Różańska-Zawieja

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach, Katedra Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt

Jubileuszowe, XV Forum Zootechniczno-Weterynaryjne odbyło się 12 kwietnia 2019 roku, tradycyjnie w budynku Biocentrum Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Konferencja ta ma już stałe miejsce w kalendarzu imprez

organizowanych przez Polskie Towarzystwo Zootechniczne. Głównym tematem tegorocznego Forum było „Zagrożenie afrykańskim pomorem świń i wysoce zjadliwą grypą ptaków w produkcji zwierzęcej”. Konferencję zorganizowało Poznańskie Koło Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego oraz Poznański Oddział Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, przy współudziale katedr macierzystego Uniwersytetu: Katedry Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt, Katedry Żywienia Zwierząt oraz Katedry Hodowli Zwierząt i Oceny Surowców. O wysokiej randze tegorocznej konferencji świadczy patronat honorowy wielu znaczących organizacji i instytucji: Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jana K. Ardanowskiego, Posła na Sejm RP Zbigniewa Ajchlera, Posła na Sejm RP Eugeniusza Kłopotka, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Głównego Lekarza Weterynarii Pawła Niemczuka, J.M. Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej POLSUS, Krajowej Rady Drobiarstwa – Izby Gospodarczej oraz Wielkopolskiego Związku Hodowców Trzody Chlewnej.

Główny patronat medialny nad wydarzeniem objęło ogólnopolskie czasopismo rolnicze *TopAgrar Polska*, obecne były także portale internetowe *cenyrolnicze.pl* i *wiescirolnicze.pl* oraz czasopisma: *Hodowca Drobiu*, *Indyk Polski*, *Hodowca Trzody Chlewnej*, *Polskie Drobiarstwo*, *Ogólnopolski Informator Drobiarski*, *Wieści Rolnicze* oraz *Przegląd Hodowlany*.

Uroczyste otwarcie XV Forum Zootechniczno-Weterynaryjnego zaszczytlił swoją obecnością Prorektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz oraz Dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach prof. dr hab. Piotr Ślósarz.

Tegoroczna konferencja poświęcona była pamięci prof. dr hab. Mieczysława Ratajszczaka – wybitnego naukowca, współtwórcy ras świń złotych, posiadacza Odznaki Honorowej Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (nadanej w 2016 roku), którego wszyscy pamiętamy jako bardzo życzliwego i towarzyskiego człowieka, biorącego czynny udział w dyskusjach podczas licznych konferencji PTZ.

Po powitaniu gości przez Przewodniczącego Poznańskiego Koła PTZ prof. Zbigniewa Sobka, sylwetkę niedawno zmarłego Profesora Mieczysława Ratajszczaka przedstawiła dr hab. Karolina Szulc (UP Poznań). Miłym i wzruszającym akcentem była obecność na sesji plenarnej XV Forum członków rodziny Profesora (fot. 1).

Podczas sesji plenarnej przedstawiono trzy referaty: Główny Lekarz Weterynarii Paweł Niemczuk omówił aktualną sytuację epidemiologiczną afrykańskiego pomoru świń i wysoce zjadliwej grypy ptaków na świecie i w Polsce. Lekarz wet. Aleksandra Porada, ekspert ds. bezpieczeństwa żywności i weterynarii Krajowej Rady

Fot. 1. Dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach prof. dr hab. Piotr Ślósarz (z prawej) i Przewodniczący Poznańskiego Koła PTZ prof. dr hab. Zbigniew Sobek składają podziękowania córce Profesora M. Ratajszczaka – Małgorzacie Leciejewskiej (fot. W. Andrzejewski)

Drobiarskiej – Izby Gospodarczej przybliżyła słuchaczom tematykę wysoce zjadliwej grypy ptaków w Polsce i innych krajach Unii Europejskiej oraz działania branży drobiarskiej, a dr n. wet. Marian Porowski, w zastępstwie prof. dr hab. Zygmunta Pejsaka (UJ-UR Kraków), odpowiedział szczegółowo na pytanie, dlaczego musimy ograniczyć populację dzików.

Kolejna część obrad przebiegała w dwóch równoległych sesjach: trzody chlewnej – dotyczącej ASF oraz drobiarskiej – o przewodniej tematyce obejmującej wysoce zjadliwą grypę ptaków.

W trakcie sesji trzody chlewnej przedstawiono osiem referatów:

- Behavior dzika – zmiany w czasie i przestrzeni (prof. dr hab. Piotr Tryjanowski, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu);
- Aktualne postępowanie, badania monitoringowe i kontrole związane z ASF na terenie województwa wielkopolskiego (lek. wet. Andrzej Żarnecki, Wielkopolski Wojewódzki Lekarz Weterynarii);
- Diagnostyka laboratoryjna ASF (prof. dr hab. Małgorzata Pomorska-Mól, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu);
- Rola bioasekuracji w zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń wirusem ASF (lek. wet. Paweł Iskrzak, Agri Plus);
- Skuteczna dezynfekcja warunkiem efektywnego zwalczania wirusa ASF (lek. wet. Jacek Chaczyński, Bayer);
- Wymagania dotyczące współczesnych preparatów dezynfekcyjnych w kontekście zwalczania obecnych epizootii (Jarosław Konarzewski, Prezes Zarządu SANITBIOTECH);
- Możliwości skutecznej i szybkiej biologicznej dezynfekcji pojazdów jako przykład bioasekuracji z wykorzystaniem produktów JANOBIO i MEIER-BRAKENBERG (Jarosław Romanowski, Romanowski Group);
- Racjonalna gospodarka populacją dzika w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa ASF (Jakub Pałubicki, Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem w Tucholi, Magdalena Twarużek i Jan Grajewski, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy).

W sesji drobiarskiej także przedstawiono osiem referatów:

- Dzikie ptaki jako rezerwuariusze wirusów ptasiej grypy (dr hab. Radek Włodarczyk, Uniwersytet Łódzki);
- Działania Inspekcji Weterynaryjnej w województwie wielkopolskim przy zwalczaniu wysoce zjadliwej grypy ptaków (lek. wet. Tomasz Wielich, Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Poznaniu);
- Uwarunkowania genetyczne odporności na wysoce zjadliwą grypę ptasią u kur niosek (dr Wioleta Drobik-Czwaro, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie);
- Praktyczne aspekty zwalczania grypy ptaków w sezonie 2016/2017 – doświadczenia hodowców Indyka Lubuskiego (Beata Włodarczyk-Lewandowska, Zrzeszenie Rolników i Producentów „Indyk Lubuski”);

- Mycie i dezynfekcja w kurnikach – program Acryl-med (Ewelina Depczyńska);
- Zastosowanie automatycznych kurtyn dezynfekcyjnych na obiektach produkcyjnych w Polsce (Ignacy Bochenko, Faska Sp. z o.o.);
- Bioasekuracja na fermie drobiu – praktyczne aspekty zapobiegania występowaniu chorób (Urszula Teter, Cid Lines Sp. z o.o.);
- Ptasia grypa a utracone zyski (dr Katarzyna Paniewicz, Concordia Ubezpieczenia).

Choć tegoroczna konferencja w żadnym zakresie nie dotyczyła tematyki mleczarskiej, dzięki wieloletniej współpracy z regionalnymi mleczarniami goście XV Forum mieli możliwość degustacji bogatej oferty wyrobów mleczarskich, tj. różnego rodzaju serów, jogurtów, maślanek, kefirów, mleka i mleczka do kawy, przekazanych przez OSM Jarocin, ŚSM Jana, OSM Koło, OSM Kowalew, SM Gostyń, SM Września, OSM Ostrów, OSM TOP-Tomyśl, Ceko oraz Lazor. Tradycyjnie, jak co roku, uczestnicy mogli także spróbować wspaniałych wyrobów z mięsa świń rasy złotnickiej (fot. 2), których wyjątkowy smak podkreślany był przez musztardy i sosy poznańskiego Pegaza. Napoje gorące pochodziły z Palarni Kawy Astra.

W tym miejscu składamy serdeczne podziękowania wszystkim patronom i sponsorom oraz gospodarstwom współpracującym, dzięki którym można było zapewnić bogaty program oraz wysoki standard XV Forum Zootechniczno-Weterynaryjnego.

W opiniach uczestników, tegoroczne Forum było bardzo udane, o czym też może świadczyć, po raz kolejny, wysoka frekwencja – ponad 250 osób. Jest to sukces nie tyle organizatorów, ale przede wszystkim prelegentów, którzy z zaangażowaniem i pasją dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem, a także sponsorów, dzięki którym można zapewnić uczestnikom atrakcyjny program oraz odpowiednie warunki w trakcie obrad. Serdecznie dziękujemy i zapraszamy za rok!

Fot. 2. Promocja wyrobów ze świń ras złotnickich (fot. W. Andrzejewski)

Materiały konferencyjne XV Forum Zootechniczno-Weterynaryjnego dostępne są na stronie internetowej www.up.poznan.pl/ptz/.

Po zakończeniu jubileuszowego XV Forum można już podjąć próbę pewnego podsumowania. Bardzo często ludzie nauki i praktycy zootechnicy wzajemnie narzekają na brak dobrej współpracy pomiędzy tymi dwoma środowiskami, które powinny wspomagać się i uzupełniać. Również w czasie LXXXII Zjazdu Naukowego PTZ, który odbywał się w Poznaniu w 2017 roku, nie udało się doprowadzić do poprawy tej współpracy. Chcieliśmy nasze doświadczenia z organizowania Forum przenieść na tę platformę i niestety uzyskaliśmy efekt niezadowalający.

Po latach doświadczeń dochodzimy do przekonania, że współpraca musi zdecydowanie wychodzić ze strony nauki, a proponowane badania muszą spotkać się z zainteresowaniem praktyków zootechników. Niestety dla większości taka aktywność jest „nieopłacalna”, bo nie przynosi pewnych punktów, chyba że można przypuszczać, że uzyskane wyniki uda się dobrze opublikować lub opatentować.

Organizacja specjalistycznych konferencji, takich jak Forum Zootechniczno-Weterynaryjne, pozwala na ściąganie na teren uczelni praktyków, którzy prezentowane tam wykłady traktują jako formę dokształcania się. Forum jest również dobrym miejscem dla pracowników naukowych, którzy chcą się tu spotkać z praktykami, żeby przedyskutować swoje pomysły dotyczące przyszłych badań. A w kuluarowych rozmowach z obydwojema stronami często słyszymy opinię, że dla części uczestników najważniejszy jest pierwszy dzień Forum, gdy mają możliwość brania udziału w warsztatach terenowych. Tam też w najlepszych i najnowocześniejszych gospodarstwach prezentujemy obu grupom ciekawe rozwiązania techniczne i organizacyjne, ściśle związane z tematyką każdego Forum.

Starając się o równie liczne grono uczestników następnego Forum, już dziś zapraszamy do Poznania na XVI Forum, które odbędzie się w kwietniu 2020 roku. Jeszcze trwają rozmowy Zarządu Koła nad ostatecznym dniem realizacji tego zadania i nad precyzyjnym brzmieniem tytułu, ale już możemy zdradzić jego zakres tematyczny. W związku z wchodzącymi w życie unijnymi przepisami dotyczącymi ograniczania (wyeliminowania) użycia antybiotyków i biostymulatorów w żywieniu zwierząt, chcemy Forum poświęcić właśnie problemom związanym z tą tematyką. Chcemy pokazać, jak jesteśmy przygotowani do realizacji tego trudnego zadania. Natomiast w dniu warsztatów terenowych planujemy zaprezentować uczestnikom optymalne systemy żywienia, z położeniem nacisku na pełną automatyzację (robotyzację) tego procesu.

Każda pomoc w realizacji XVI Forum będzie przyjęta z wielkim zadowoleniem, zwłaszcza w zakresie propozycji wykładów, jak i obiektów do realizacji zajęć warsztatowych.